

2024

Openbare basisschool
De Wildschut
Raadhuisstraat 3
5126 CK Gilze
Tel.: 0161-455838
5126 CJ Gilze
E-mail:
info.dewildschut@tangent.nl

1. Doel anti-anti-pestprotocol obs De Wildschut

Dit anti-pestprotocol heeft als doel om alle kinderen bij ons op school zich veilig te laten voelen, zodat zij zich optimaal kunnen ontwikkelen. Door elkaar te steunen en wederzijds respect te tonen stellen we alle kinderen in de gelegenheid om met veel plezier naar school te gaan!

Dit protocol beschrijft meer in detail hoe we pesten op onze school aanpakken. U leest wat wij onder pesten verstaan, hoe we omgaan met meldingen van pesten, wie betrokken is bij de aanpak ervan, wat we eraan doen én hoe we als school hierover communiceren met leerlingen en ouders.

Wat is pesten?

Kinderen worden gepest als ze door een of meer andere personen bewust en stelselmatig worden beschadigd door negatieve acties (fysiek of psychisch) waarbij de macht ongelijk verdeeld is en het slachtoffer zich meestal niet kan verdedigen. Dit kan zowel op school, als buiten school, maar ook via Social media plaatsvinden. Kinderen voelen zich daardoor ongelukkig en worden belemmerd in een gezonde ontwikkeling.

Met deze definitie wordt het verschil tussen pesten en plagen ook duidelijk. Bij plagen is sprake van incidenten. Pesten echter gebeurt systematisch. Pesten is een probleem dat wij als school onder ogen willen zien en dan ook serieus willen aanpakken.

Uitgangspunten

Bij het aanpakken van pestgedrag gaan we op obs de Wildschut uit van de volgende punten:

- Pesten is bespreekbaar. Ook zonder dat er concrete incidenten zijn, wordt in de groep regelmatig gesproken over pesten (en het verschil met plagen).
- We zijn met elkaar verantwoordelijk voor het signaleren, melden én aanpakken van pestgedrag; leerlingen, leerkrachten, overige medewerkers op school en ouders.
- Iedere melding van pestgedrag wordt serieus genomen. Praten over pesten is nooit 'klikken'.
- Pestgedrag is een probleem voor zowel de gepeste leerling als de pester, de groep leerlingen daar omheen en de ouders. Onze aanpak is dan ook op al deze betrokkenen gericht.
- De (groeps)leerkracht is de eerstverantwoordelijke voor het aanpak en het laten stoppen van het pesten. De Intern begeleider, de vertrouwenspersoon en directie kunnen hem/haar ondersteunen. Goede communicatie met alle betrokkenen is essentieel. Van activiteiten en gesprekken worden verslagen gemaakt en deze worden vastgelegd in Parnassys.
- Wanneer de aanpak van het probleem niet het gewenste resultaat oplevert dan zal er overlegd worden over een andere aanpak, eventueel met hulp van externe instanties.

Ook kan er advies gevraagd worden aan de interne vertrouwenspersoon binnen het team van obs de Wildschut. Voor het schooljaar 2023-2024 is Yvonne van Rijswijk onze interne vertrouwenspersoon.

2. Preventief pestbeleid

Obs De Wildschut vindt een goed pedagogisch klimaat zeer belangrijk. Dat uit zich in aandacht voor normen en waarden die we vanuit de identiteit van de school belangrijk vinden. Wij vinden de sfeer waarin een kind moet opgroeien van groot belang om zo een volwaardig mens te worden. Pas als het kind zich veilig voelt, kan het zich ontwikkelen.

We zetten dan ook actief in op het voorkomen van pestgedrag. Dit doen we door de volgende zaken:

Schoolregels/afspraken

We hanteren we binnen onze school de volgende afspraken in alle groepen. Hierbij wordt rekening gehouden met de leeftijd van de leerlingen. De afspraken worden "vertaald" naar het niveau van de kinderen en krijgen een plaats in elke klas. We hopen zodoende dat er een preventieve werking van uitgaat en spreken de kinderen die zich niet aan de gemaakte afspraken houden daarop aan.

Voor groot en klein zullen we aardig zijn
Rust in het gebouw is fijn voor mij en jou
Regel al je zaakjes goed, dan gaat alles zoals het moet
We zullen goed voor spullen zorgen, dan is alles weer te gebruiken morgen!

De schoolregels/afspraken zijn in schooljaar 2023-2024 aangepast en zullen in schooljaar 2024-2025 ingevoerd worden. Deze zijn ook te vinden op de website.

Onderwijsaanbod

Structureel coöperatief leren

Binnen het zelfstandig werken en de SCL-opdrachten tussen leerlingen zitten veel sociaalvormende elementen. De kinderen leren hoe ze met elkaar in gesprek kunnen gaan en worden geactiveerd om zich te verdiepen in de mening van een ander. Deze werkvormen zorgen voor een leeromgeving die sociaal gedrag versterkt.

Kwink

Wij werken op school met de digitale methode Kwink! (Kwintessens). Een methode voor SEL, sociaal-emotioneel leren welke bijdraagt aan een veilige leer- en leefomgeving.' Met deze methode wordt ingezet op de volgende 5 competenties:

Besef hebben van jezelf

- Kunnen inschatten van je eigen gevoelens
- Kennis hebben van je interesses, waarden en kracht
- Een gezond zelfvertrouwen

Besef hebben van de ander

- Empathie
- Perspectief nemen
- Verschillen tussen individuen en groepen herkennen en waarderen
- Sociale signalen kunnen oppakken en interpreteren

Keuzes kunnen maken

- Weloverwogen kiezen met de juiste aandacht voor jezelf en de ander
- Bijdragen aan een positief klimaat in je school
- Verantwoordelijkheid nemen voor je eigen gedrag

Zelfmanagement

- Impulscontrole bij stressvolle situaties

- Omgaan met heftige emoties
- Doelgericht gedrag

Relaties kunnen hanteren

- Relaties aangaan gebaseerd op samenwerking
- Sociale druk weerstaan
- Conflicten oplossen

3. Indien er toch sprake is van pestgedrag?

Indien er toch sprake is van pesten gaan we daar als actief mee aan de slag. We gaan hierbij uit van de vijfsporenaanpak. Deze aanpak gaat ervanuit dat je pesten alleen effectief kunt bestrijden als je 5 groepen meeneemt in je aanpak:

De leerkracht

Leraren hebben een sleutelrol in de aanpak van het pesten. Zij zijn de eerst verantwoordelijken voor de aanpak van het pesten. Het is belangrijk dat zij pesten vroegtijdig signaleren en effectief bestrijden. De leraren worden ondersteund door de Intern Begeleider die, als het nodig is, ook buiten de klas met individuele kinderen of met groepjes kinderen aan de slag gaat. Leerkracht(en) en ouders proberen in goed overleg samen te werken aan een bevredigende oplossing. De leerkracht biedt altijd hulp aan het gepeste kind en begeleidt de pester, indien nodig in overleg met de ouders en/of externe deskundigen.

De gepeste leerling

Eerst en vooral wordt het gepeste kind door de groepsleerkracht onvoorwaardelijk in bescherming genomen. De leerkracht geeft duidelijk aan dat het gedrag wordt afgekeurd. Het probleem wordt erkend en het kind wordt serieus genomen. Het gevoel van het kind is hierbij bepalend, dat is zijn/haar waarheid.

De ouders van het kind worden, waar nodig, geïnformeerd. Er vinden gesprekken tussen de leerkracht en het kind plaats. Naast incidentele momenten worden ook vaste momenten ingepland waarbij het gaat over de voortgang van verbeteringen. Gestreefd wordt naar openheid in de groep. Dit gaat in overleg met het kind en de ouders. Waar nodig is wordt hierbij hulp van professionele instellingen ingeschakeld. Kinderen, die voortdurend gepest worden, reageren meestal door passief gedrag of ze gaan uitdagen. Beide vormen van gedrag zijn “aangeleerd” als reactie op het gepest worden. En “aangeleerd gedrag” kan weer “afgeleerd” worden. Vaak verdwijnt bepaald afwijkend gedrag als het pesten is gestopt. Toch kunnen vormen van afwijkend gedrag ook langdurig aanwezig blijven. In dit geval zijn bijvoorbeeld sociale vaardigheidstraining, op zelfverdediging, kanjertraining goede interventies.

De pester

Ook een pester heeft recht op hulp en heeft hulp nodig. Hij/zij heeft tenslotte laten zien niet op een goede manier om te kunnen gaan met een ander of anderen en verdient hulp om dat te verbeteren. Een gesprek met de leerkracht waarin wordt aangegeven welk gedrag niet geaccepteerd wordt. Er wordt door de leerkracht hierbij onvoorwaardelijk stelling genomen tegen het pestgedrag: het stopt nu! Ook wordt er probleemoplossend gekeken naar de oorzaak van het pesten. Er worden vervolggesprekken gepland waarbij het gaat over de voortgang van de verbeteringen in het gedrag. Hierin zal aan bod komen wat de reden is van het pesten en wat het effect is van het gedrag. De ouders van het kind worden geïnformeerd. Er worden duidelijke afspraken gemaakt over de omgang met het gepeste kind. Waar nodig wordt externe hulp ingeschakeld in de vorm van sociale vaardigheidstrainingen, jeugdgezondheidszorg, huisarts, GGD of SMW.

De zwijgende middengroep

De 'rest van de groep' valt meestal onder te verdelen in drieën; een aantal meelopers, een zwijgende groep die 'de andere kant op kijkt' en soms een kleine groep die daadwerkelijk niets heeft gemerkt. In de groep wordt gesproken over het pestgedrag. Zaak is ook hier weer dat de leerkracht duidelijk stelling neemt tegen het pesten en dit onvoorwaardelijk veroordeelt. Het pesten moet hoe dan ook nu stoppen (dus niet verminderen, maar stoppen). Het spreken over pesten moet regelmatig besproken worden in de groep. Zorg dat deze groep zich ook medeverantwoordelijk voelt en tips krijgt hoe het pesten aan te pakken als dit speelt. Hierbij moet opnieuw duidelijk gemaakt worden dat melden dat het pestgedrag (weer) de kop opsteekt niet wordt gezien als klikken.

De ouders

Wanneer de ouders melding maken dat hun kind wordt gepest, wordt dit door de leerkracht serieus genomen. Het is van belang dat zij zien dat de school ernst maakt met de aanpak van het pesten. Wanneer de melding van het kind zelf of een ander komt of wanneer het pesten geconstateerd is door de leerkracht, worden de ouders zo spoedig mogelijk op de hoogte gebracht van het gebeurde.

De ouders worden uitgenodigd voor een gesprek over de aanpak en de begeleiding van hun kind. Er wordt direct een vervolgspraak gepland om de voortgang te bespreken. De leerkracht houdt steeds een kort lijntje met de ouders over hoe het gaat in de klas met hun kind.

Ook de ouders van de pester worden op de hoogte gesteld. Ze worden hierbij uitgenodigd voor een gesprek. Hierbij wordt duidelijk aangegeven dat het pesten niet getolereerd wordt en er worden afspraken gemaakt met elkaar. Ook wordt er een vervolgspraak gepland.

De ouders van de rest van de groep worden, als de leerkracht dit nodig acht, op de hoogte gebracht van het feit dat er gepest wordt en dat er in de klas over gesproken is.

4. Stappenplan

Iedere melding van pestgedrag dient serieus genomen te worden en te worden geverifieerd. Op het moment dat een leerling, een ouder of een collega melding maakt van pestgedrag worden de volgende stappen ondernomen. Deze stappen zijn erop gericht om het pestgedrag zo snel mogelijk te stoppen.

Stap 1

De leerkracht heeft een afzonderlijk gesprek met de leerling die pest (de pester) en de leerling die gepest wordt (de gepeste). Aan de hand van zo concreet mogelijke voorvallen wordt een analyse gemaakt en de ernst van de situatie ingeschat. Indien wenselijk kan de leerkracht de interne vertrouwenspersoon en/of de ib-er inschakelen. Het team wordt op de hoogte gesteld van het pestgedrag i.v.m. toezicht op het plein e.d.

Stap 2

De leerkracht heeft een gezamenlijk gesprek met de pester en de gepeste. Het probleem wordt duidelijk en helder geformuleerd. In overleg met beide partijen worden concrete afspraken gemaakt om pestgedrag tegen te gaan/te stoppen. Als er meerdere kinderen uit de groep betrokken zijn bij het pestgedrag, zal de leerkracht klassikaal aandacht schenken aan het probleem. Er zal benadrukt worden dat alle kinderen zich veilig moeten voelen op school. Het melden van pesten is geen klikken. Angst om zaken te melden zal moeten worden weggenomen. Binnen één week vindt een eerste evaluatie plaats. De leerkracht zal nauwkeurig observeren.

Stap 3

In het geval dat ouders melding hebben gemaakt van pestgedrag, wordt er teruggekoppeld naar de ouders. Er worden mededelingen gedaan m.b.t. de afspraken. Met de ouders wordt afgesproken dat er na de eerste evaluatie weer contact opgenomen zal worden. Deze stap zal ook worden genomen als de leerkracht de situatie als 'ernstig' inschat, zonder dat ouders melding hebben gemaakt.

Stap 4

Bij een gesprek met pester en gepeste kan de leerkracht zelf inschatten wat het beste is: een gezamenlijk of afzonderlijk gesprek. Is het gelukt om de afspraken na te komen?

Zo ja: dan de afspraken handhaven/bijstellen en een volgend gesprek plannen over twee weken.

Zo nee: analyse opstellen waardoor het mis is gegaan.

Leerkracht overlegt met ib-er. Er wordt een handelingsplan opgesteld voor de komende twee weken. Team wordt hiervan op de hoogte gebracht. Dit wordt met de ouders gecommuniceerd.

Stap 5

Na twee weken is er opnieuw een gesprek tussen leerkracht en leerlingen. Verslag wordt uitgebracht aan ib-er. Zijn de effecten positief: dan langzamerhand afbouwen.

Zo niet: nieuw handelingsplan opstellen waarbij eventueel ook externe deskundigheid ingeschakeld kan worden. Ouders worden hiervan op de hoogte gesteld.

Opmerkingen:

1. Alle concrete acties en afspraken worden door de leerkracht vastgelegd in de Parnassys.
2. Acties en afspraken dienen erop gericht te zijn het pesten onmiddellijk te stoppen en het gedrag te veranderen.
3. Bij aanhoudend pestgedrag kan deskundige hulp worden ingeschakeld zoals de schoolbegeleidingsdienst, de schoolarts van de GGD of schoolmaatschappelijk werk.

Eventueel kan er besloten worden om een stap 6 te ondernemen:

Stap 6

Gesprek met alle ouders uit de groep over het pestprobleem in de groep. Dit met name als er sprake is van een grote zwijgende groep onder de klasgenoten die niet op het pestgedrag reageert of durft te reageren. Dit gesprek wordt geleid door een directielid of intern begeleider. De leerkracht(en) van de groep zijn ook aanwezig.

Doel: informatieverstrekking en wat kunnen ouders doen om het gedrag te beïnvloeden? Er zal ook gestimuleerd worden dat ouders onderling contact zoeken.

In het uiterste geval kunnen in goed overleg met alle partijen (leerkracht, team, ouders, ib-er en directie) nog twee stappen gezet worden:

Stap 7

Een leerling (pester of gepeste) wordt tijdelijk in een andere groep geplaatst. Ook het (tijdelijk) plaatsen op een andere school behoort tot de mogelijkheden.

Stap 8

De pester wordt geschorst voor maximaal vijf dagen. Mocht dit meerdere keren noodzakelijk zijn dan zal er met het Bevoegd Gezag worden overlegd of er een verwijderingsprocedure voor de pester(s) in gang kan worden gezet.

5. Evaluatie

Dit anti-pestprotocol is door team en directie vastgesteld en wordt om de vier jaar geëvalueerd.